

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 42/24

2024 m. kovo 5 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-755/21 P | *Kočner / Europol*

Duomenų tvarkymas: Europolas ir valstybė narė, kurioje dėl neteisėto duomenų tvarkymo, atlikto jiems bendradarbiaujant, atsirado žala, yra solidariai atsakingi

Duomenų subjektas, kuris siekia, kad Europolas arba susijusi valstybė narė atlygintų jam visą žalą, turi įrodyti tik tai, kad šiems dviem subjektams bendradarbiaujant buvo neteisėtai tvarkomi duomenys, dėl ko jam buvo padaryta žala. Be to, nereikalaujama, kad duomenų subjektas nustatytų, kuris iš minėtų subjektų yra atsakingas už šį neteisėtą tvarkymą.

2018 m. vasario 21 d. Slovakijoje nužudžius žurnalistą Ján Kuciak ir jo sužadėtinę Martina Kušnírová, Slovakijos valdžios institucijos atliko išsamų tyrimą. Šių valdžios institucijų prašymu Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas) išgavo dviejuose mobiliuosiuose telefonuose, kurie priklausė Marian Kočner, saugomus duomenis. Europolas pateikė šioms valdžios institucijoms savo mokslines ataskaitas ir perdavė standųjų diskų su išgautais užkoduotais duomenimis. 2019 m. gegužės mėn. Slovakijos spaudoje buvo paskelbta iš mobiliųjų telefonų gauta su M. Kočner susijusi informacija, visų pirma jo intymaus pobūdžio bendravimo įrašai. Be to, vienoje iš savo ataskaitų Europolas nurodė, kad nuo 2018 m. M. Kočner buvo taikomas suėmimas dėl įtarimo padarius finansinį nusikaltimą ir kad jo pavardė, be kita ko, buvo tiesiogiai susijusi su „mafijos sąrašais“ ir „Panama Papers“.

M. Kočner kreipėsi į Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą su reikalavimu sumokėti 100 000 EUR dydžio kompensaciją, kaip iš Europolo priteistiną neturtinės žalos, kurią jis teigė patyręs dėl neteisėto jo duomenų tvarkymo, atlyginimą. 2021 m. rugsėjo 29 d. sprendimu¹ Bendrasis Teismas atmetė M. Kočner ieškinį. Jis padarė išvadą, kad, pirma, M. Kočner nenurodė priežastinio ryšio tarp tariamos žalos ir Europolo veiksmų įrodymų ir, antra, jis neįrodė, jog Europolas parengė ir tvarkė „vadinamuosius mafijos sąrašus“. M. Kočner pateikė apeliacinį skundą Teisingumo Teisme.

Savo sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad Sąjungos teisėje yra įtvirtintas Europolo ir valstybės narės, kurioje buvo padaryta žala dėl neteisėto duomenų tvarkymo, atlikto jiems bendradarbiaujant, solidariosios atsakomybės režimas. Pirmajame etape Europolo arba atitinkamos valstybės narės solidarioji atsakomybė gali būti ginčijama atitinkamai Europos Sąjungos Teisingumo Teisme arba kompetentingame nacionaliniame teisme. Prireikus antrajame etape gali būti kreipiamasi į Europolo valdybą siekiant nustatyti Europolo ir (arba) atitinkamos valstybės narės „didžiausią atsakomybę“ už fiziniam asmeniui sumokėtą kompensaciją.

Tam, kad pirmajame etape kiltų minėta solidarioji atsakomybė, atitinkamas fizinis asmuo turi įrodyti tik tai, kad bendradarbiaujant Europolui ir atitinkamai valstybei narei buvo neteisėtai tvarkomi duomenys, dėl ko jam buvo padaryta žala. Priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, **nereikalaujama, kad šis asmuo taip pat nustatytų, kuris iš dviejų subjektų yra atsakingas už šį neteisėtą tvarkymą.** Todėl Teisingumo Teismas panaikino Bendrojo Teismo sprendimą šiuo aspektu.

Pats išsprendęs ginčą jis nusprendė, kad neteisėtas duomenų tvarkymas, pasireiškęs duomenų, susijusių su M. Kočner ir jo draugės intymaus pobūdžio pokalbiais, atskleidimas leidimo neturintiems asmenims, lėmė tai, kad šie duomenys tapo viešai prieinami Slovakijos spaudoje. Teisingumo Teismas teigė, kad toks neteisėtas duomenų tvarkymas pažeidė M. Kočner teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą bei komunikacijos slaptumą ir pakenkė jo garbei ir reputacijai, o tai sukėlė jam neturtinę žalą. Teisingumo Teismas nusprendė priteisti M. Kočner 2 000 eurų kompensaciją šiai žalai atlyginti.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Teisingumo Teismas gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106

Likite su mumis!

1 2021 m. rugsėjo 29 d. Sprendimas *Kočner / Europol*, [T-528/20](#) (žr. Pranešimą spaudai [Nr. 165/21](#)).